

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 23P/23/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6420201667
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Mazúchová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2020:6420201667.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Adrianou Mazúchovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletého: F. X., XX.XX.XXXX, bytom u matky, štátny občan SR, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, dieťa matky: X. X., A.. XX.XX.XXXX, S. W. D.. X. XXXX/XX, XXX XX W. Š., S.. Č.. F. XXX, XXX XX F., štátny občan SR a otca: P. F. X., A.. XX.XX.XXXX, S. W. D.. X. XXXX/XX, XXX XX W. Š., štátny občan SR, o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, takto

rozhodol:

I. Súd maloletého F. X., A.. XX.XX.XXXX z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky X. X., A.. XX.XX.XXXX, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

II. Otec maloletého F. X., A.. XX.XX.XXXX je p o v i n ť prispievať na výživu maloletého F. X., A.. XX.XX.XXXX výživným vo výške 180,-Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého X. X., A.. XX.XX.XXXX, počnúc dňom 20.05.2020.

III. Zameškané výživné za obdobie od 20.05.2020 do 31.10.2020 vo výške 431,-Eur sa otcovi p o v o ľ u j e splácať v 10 - tich splátkach vo výške 43,10 Eur spolu s bežným výživným s tým, že nesplnenie č o i len jednej splátky alebo jej časti riadne a včas, má za následok splatnosť celého plnenia.

IV. V prevyšujúcej časti súd návrh matky z a m i e t a .

V. Súd r u š í neodkladné opatrenie, ktoré bolo nariadené uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn.: 26P/70/2019-28 zo dňa 21.06.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp.zn.:16CoP/43/2019-51 zo dňa 03.10.2019, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka maloletého podaným návrhom žiadala, aby súd zaviazal otca maloletého prispievať na jeho výživu mesačne sumou 250,-Eur, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, a to s platnosťou od 01.06.2019, pod následkom výkonu rozhodnutia. Vo svojom návrhu uviedla, že s otcom maloletého uzatvorili dňa 09.03.2012 manželstvo a z tohto manželstva pochádza maloletý F. X.. Vzhľadom k vážnym neprekonateľným problémom v ich spolužití dňa 01.06.2019 odišla zo spoločnej domácnosti a dňa 13.06.2019 podala návrh na rozvod manželstva, ktorého konanie sa vedie na tunajšom súde pod sp. zn.: 24P/18/2019. V dôsledku autoritatívneho a agresívneho správania otca maloletého k nej, k ich spoločnému dieťaťu, ako aj k jej synovi z prvého manželstva U. W., sa ich manželstvo vyvíjalo nepriaznivo až do nebezpečných foriem domáceho násillia. Po príchode starého otca maloletého F. X. sa situácia veľmi zhoršila, nakoľko sa otec otca maloletého taktiež správal agresívne, aj pod vplyvom

alkoholu. Dieťa sa starého otca bálo. Maloletý F. je zdravotne postihnutý a je odkázaný na jej nepretržitú starostlivosť. Jej syn U., je po operáciách mozgu taktiež neschopný samostatného života a je odkázaný na jej opateru. Má obmedzenú spôsobilosť na právne úkony, a preto je ona jeho opatrovníčkou. Z týchto opodstatnených dôvodov, si matka nedokáže vlastným pričinením a vlastnou prácou zabezpečiť dostatočný príjem. Otec maloletého býva spoločne s jeho otcom F. X. a synom z prvého manželstva Y. X. v byte, ktorý je vo výlučnom vlastníctve otca maloletého. Matka s maloletým a s jej synom z prvého manželstva býva v rodinnom dome v F.. Jej priatelia a známi sa jej snažili v ťažkej životnej situácii všemocne podporiť, a urobili pre nich zbierku nevyhnutných potrieb. Otec maloletého sa i naďalej vyhráza, že im ublíži, a že čoskoro budú musieť z domu odísť na ulicu, správa sa voči nim aj inak agresívne. Z tohto dôvodu bol dňa 06.03.2020 vykázaný políciou zo spoločného obydlija. Následne Okresný súd Žiar nad Hronom dňa 12.03.2020, sp.zn.: 25C/7/2020 vydal neodkladné opatrenie o zákaze priblíženia sa otca maloletého k jej osobe, a zároveň mu bol udelený zákaz vstupu do domu, v ktorom bývajú. Otec maloletého jej neposkytuje žiadne finančné prostriedky, s výnimkou výživného na dieťa v sume 100,-Eur, ktoré platí v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia súdu zo dňa 21.06.2019. Táto suma je však príliš nízka, pričom matka vzhľadom na nutnosť nepretržitej starostlivosti o deti, nemá možnosť zvýšiť svoj príjem. Matka maloletého vo svojom návrhu zároveň uviedla, že maloletý trpí viacerými diagnózami, pričom najzávažnejšou z nich je Ehlers - Danlonsov syndróm. Ohľadne jej príjmových pomerov uviedla, že je nezamestnaná, vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie a jej príjmom je výživné na maloletého vo výške 100,-Eur mesačne, prídavok na dieťa vo výške 24,95 Eur a príspevok na kompenzáciu ŤZP- na dopravu vo výške 35,11 Eur. Príjem U. W., ktorým disponuje, keďže je jeho opatrovníčkou, je invalidný dôchodok vo výške 204,10 Eur a príspevok na kompenzáciu ŤZP - na dopravu vo výške 35,11 Eur. Zároveň uviedla, že má výdavky na bývanie v dome v Prenčove vo výške 150,-Eur, poplatok za internet, televíziu a paušál v sume 50,-Eur mesačne, náklady na elektrickú energiu podľa vyúčtovania, platby za odvoz komunálneho odpadu a dane, platby za lieky na maloletého Petra v sume 50,-Eur mesačne a 40,-Eur mesačne na lieky pre syna Jaroslava. Ďalej má zvýšené výdavky na hygienu maloletého vo výške 40,-Eur mesačne, pretože sa pomočuje a nosí plienky, na benzín kvôli dochádzaniu za lekármi vo výške 200,-Eur mesačne, na stravu pre maloletého kvôli bezlaktózovej diéte v sume 300,-Eur mesačne, poplatok za ZUŠ, ktorú maloletý navštevuje v sume 12,-Eur mesačne, bežné výdavky na ošatenie a obuv v sume 50,-Eur mesačne a výdavky na školské potreby vo výške 10,-Eur mesačne.

2. Otec maloletého vo svojom vyjadrení k návrhu doručenom súdu dňa 14.07.2020 uviedol, že matka maloletého dňa 01.06.2019 odišla zo spoločnej domácnosti, z bytu v Banskej Štiavnici, kde v súčasnosti býva on, jeho otec a zdržiava sa tam aj jeho syn Y. X.. Dôvodom jej odchodu bola skutočnosť, že mu odmietla pomáhať s chorým otcom. Z dôvodu starostlivosti o chorého otca musel obmedziť svoju činnosť SZČO a mierne mu poklesli príjmy zo živnosti. Bol mu schválený príspevok na ošetrovanie jeho otca v polovičnej výške v sume 215,18 Eur, nakoľko je výsluhový dôchodca. Avšak keby sa matka maloletého riadne starala o rodinu, bol by jej priznaný príspevok v plnej výške 430,39 Eur. Matka maloletého teda sama svojím konaním spôsobila zníženie jeho príjmu zo živnosti a zároveň tým, že sa rozhodla odísť zo spoločnej domácnosti, je príjem do rodiny z titulu príspevku na opatrovanie nie 430,39 Eur, ale iba 215,18 Eur. Z uvedeného dôvodu je návrh matky na zvýšenie výživného v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko pokles príjmov spôsobila sama. Otec maloletého vo svojom vyjadrení zároveň zdôraznil, že z dôvodu starostlivosti o jeho otca nemá možnosť pracovať na plný úväzok a je obmedzený len na prácu v Banskej Štiavnici, a tým nie je schopný zvýšiť svoje príjmy. Zároveň poukázal na to, že matka mu neumožňuje stretávanie sa s maloletým, a to aj napriek tomu, že má neodkladným opatrením upravený styk s maloletým. Žiadal zohľadniť skutočnosť, že matka maloletého podľa neho odmietla ponuku nastúpiť do základnej školy ako asistentka učiteľa, pričom maloletý by chodil s ňou a ona by bola v škole s ním v rovnakom čase. Túto prácu by mohla v súčasných podmienkach vykonávať aj formou „home office“. Tiež poukázal na to, že je v rozpore s dobrými mravmi, aby formou zvýšeného výživného na maloletého syna prispieval na náklady na matkinho syna U. W., ktoré prevyšujú jeho invalidný dôchodok, a nie priamo jeho biologický otec, ktorý prestal naňho platiť výživné. Poprel tvrdenie matky maloletého, že jej dospelý syn sa tiež nedokáže ani čiastočne o seba postarať. Otec maloletého ohľadne jeho príjmových pomerov uviedol, že okrem toho, že poberá výsluhový dôchodok vo výške 374,61 Eur, má tiež príjem zo živnosti, ktorý v roku 2019 predstavoval v čistom sumu 2 283,97 Eur a zároveň mu bol vyplatený daňový bonus na deti vo výške 443,40 Eur, čo predstavuje priemerný mesačný príjem cca 227,30 Eur. Jeho otec poberá starobný dôchodok vo výške 614,30 Eur a vdovecký dôchodok vo výške 107,50 Eur. Ohľadne príjmu jeho dospelého X. Y. X. uviedol, že mal za rok 2019 hrubý príjem v celkovej výške 293,-Eur, pretože v roku 2019 maturoval a po skončení školy bol evidovaný na úrade práce, pričom

od 17.4.2020 je aktuálne znova evidovaný ako nezamestnaný. Otec maloletého vo svojom vyjadrení k návrhu zároveň vyčíslil svoje mesačné výdavky v celkovej sume 924,03 Eur (č.l. 98), z toho výživné na maloletého F. v sume 100,-Eur mesačne a úhrada poplatku za elektrinu v dome v F. za matku maloletého v sume 185,-Eur mesačne. Tiež poukázal na to, že matke maloletého vznikli nedoplatky na elektrickej energii v celkovej výške 1 896,83 Eur, pričom otec uhradil na preddavkoch a mimoriadnych platbách sumu 760,-Eur a jednorazovo uhradil sumu 700,-Eur, pričom zostáva uhradiť sumu 436,83 Eur. Otec maloletého v závere svojho vyjadrenia navrhol súdu, aby návrh matky ako nedôvodný zamietol, pretože okrem súdom určeného výživného prispieval na výživu maloletého navyše sumou 665,-Eur a zároveň na maloletého hradí náklady na elektrickú energiu ($1/3$ z 185 Eur = 62,70 Eur) a ďalšie drobné výdaje, čo predstavuje spolu sumu 218,-Eur mesačne. Zároveň navrhol súdu zvážiť, aby znížil výživné na maloletého na sumu 65,-Eur mesačne, pretože uhrádza výdavky nielen na maloletého, ale aj na matku a je dôvodný predpoklad, že bude naďalej prispievať mimo výživného minimálne úhradou nákladov na elektrickú energiu maloletého vo výške 62,70 Eur mesačne.

3. Matka maloletého v reakcii na vyjadrenie otca maloletého vo vyjadrení zo dňa 05.08.2020 uviedla, že jeho tvrdenia sú vo väčšine v rozpore so skutočnosťou. Do zložitej situácie sa dostala vinou otca maloletého, keď z dôvodu neutíchajúceho násillia bola donútená utiecť zo spoločnej domácnosti. Aj po odchode zo spoločnej domácnosti je neustále vystavená nevhodnému správaniu zo strany otca maloletého, jeho zastrášovaniu, vyhrážaniu a prenasledovaniu. Voči otcovi maloletého bolo vznesené obvinenie pre prečin nebezpečného prenasledovania. Zároveň súd neodkladným opatrením zakázal otcovi vstup do obydlija a zákaz priblíženia sa k jej osobe. Otec maloletého bol tiež obžalovaný pre ublíženie na zdraví, konanie je vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 1T/110/2018. Po tomto incidente sa zhoršil zdravotný stav jej syna U. W., ktorý je po troch operáciách mozgu a posledný rok má vážne zdravotné komplikácie, pre ktoré nemôže pracovať. Matka zároveň poukázala na dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav maloletého dieťaťa. Od marca 2019 nesmie maloletý na odporúčanie imunológa navštevovať základnú školu a má individuálne vzdelávanie. Keďže maloletý vyžaduje neustálu starostlivosť, matka sa nemôže zamestnať. Matka tiež uviedla, že je externou študentkou bakalárskeho štúdia špeciálnej pedagogiky a pedagogiky osôb s poruchami učenia na Pedagogickej fakulte UKF v Nitre. Ohľadne úhrady za elektrickú energiu uviedla, že otec v septembri 2019 prisľúbil, že bude uhrádzať vyššiu čiastku, avšak uhradil len symbolickú sumu 20,-Eur, neskôr 3 x 80 Eur, čím vznikol nedoplatok. Otec odmieta znížiť neprímerane vysokú mesačnú splátku za energie a tiež odmieta podpísať ukončenie zmluvy na jeho meno a prepis na ňu, pričom túto situáciu zneužíva na zastrášovanie a manipuláciu. Vo veci styku otca s maloletým uviedla, že maloletý sa otca bojí, bojí sa tiež, že ho otec zbije a odmieta s ním ísť. Návrh otca na nariadenie výkonu rozhodnutia bol zamietnutý v konaní vedenom pod sp. zn.: 3Em/1/2020.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, zadováženými správami, výsluchom rodičov maloletého a kolízneho opatrovníka a zistil tento skutkový a právny stav:

5. Zo sobášneho listu súd zistil, že rodičia maloletého uzavreli manželstvo dňa 09.03.2012.

6. Súd lustráciou zistil, že na tunajšom súde prebieha pod sp. zn. 24P/18/2019 konanie o rozvod manželstva rodičov maloletého a úpravu práv a povinností na čas po rozvode manželstva k maloletému F. X., v ktorom zatiaľ nebolo rozhodnuté.

7. Okresný súd Žiar nad Hronom uznesením sp. zn.: 26P/70/2019-28 zo dňa 21.06.2019, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp.zn.:16CoP/43/2019-51 zo dňa 03.10.2019 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého F. X., A. XX.XX.XXXX dočasne zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach a otcovi maloletého uložil povinnosť prispievať na jeho výživu vo výške 100,-Eur mesačne, vždy do 5. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého, počnúc dňom 13.06.2019. Neodkladné opatrenie bolo nariadené do právoplatnosti rozhodnutia v konaní o rozvode manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 24P/18/2019.

8. Uznesením sp. zn. 7P/9/2020-11 zo dňa 17.02.2020 Okresný súd Žiar nad Hronom nariadil neodkladné oparenie, ktorým upravil styk otca s maloletým každý páry týždeň počas kalendárneho roka v stredu v čase od 16.00 hod do 18.00 hod. a v sobotu v čase od 13.00 hod. do 18.00 hod.

9. Lustráciou v registri Sociálnej poisťovne súd zistil, že matka maloletého nie je zamestnaná.

10. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, oddelenie služieb pre občana zo dňa 07.07.2020 (č.l. 73) súd zistil, že matka maloletého je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 22.09.2014 a o voľné pracovné miesta sa zaujíma. Matka nie je posudzovaná na dávke v hmotnej núdzi, ani príspevkov hmotnej núdzi a je poberateľkou prídavku na dieťa v sume 24,95 Eur mesačne. Otec maloletého nie je vedený v evidencii uchádzačov, ani nie je posudzovaný na dávke v hmotnej núdzi, ani príspevkov hmotnej núdzi. Od 01.12.2019 je poberateľom príspevku na opatrovanie na Pavla Sopka vo výške 215,15 Eur.

11. Z výpisu zo živnostenského registra (č.l. 62) súd zistil, že otec maloletého je od 01.07.2011 živnostníkom, podnikajúcim pod obchodným menom P. F. X..

12. Z daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby P. F. X. za rok 2018 (č.l. 76) súd zistil, že príjmy predstavujú sumu 9 028,50 Eur, výdavky predstavujú sumu 6 889,17 Eur, základ dane predstavuje sumu 2 139,33 Eur, preukázateľné zaplatené poistné na sociálne poistenie sumu 1 213,53 Eur, na zdravotné poistenie sumu 258,54 Eur a preukázateľne zaplatené preddavky na zdravotné poistenie sumu 390,51 Eur.

13. Z daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby P. F. X. za rok 2019 (č.l. 89) súd zistil, že príjmy predstavujú sumu 11 190,75 Eur, výdavky predstavujú sumu 8 832,83 Eur, základ dane predstavuje sumu 2 357,92 Eur, preukázateľné zaplatené poistné na sociálne poistenie sumu 1 798,69 Eur, na zdravotné poistenie sumu 319,69 Eur a preukázateľne zaplatené preddavky na zdravotné poistenie sumu 291,47 Eur.

14. Podľa oznámenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky zo dňa 10.07.2020 (č.l. 148) je otcovi maloletého vyplácaný výsluhový dôchodok vo výške 385,41 Eur mesačne.

15. Zo správy kolízneho opatrovníka o šetrení pomerov zo dňa 05.08.2020 súd zistil, že starostlivosť o maloletého zabezpečuje matka, ktorá s maloletým a s jej dospelým synom býva v rodinnom dome v F., ktorý je po rekonštrukcii a je vhodný na bývanie. Otec maloletého býva v 3- izbovom byte v Banskej Štiavnici. Spolu s ním v domácnosti žije jeho syn Y. X. a tiež jeho otec, ktorý je ŤZP a je odkázaný na jeho starostlivosť. Kolízny opatrovník navrhol, aby súd prehodnotil náklady, ktoré má matka s výchovou a výživou maloletého dieťaťa a taktiež príjmy rodičov a určil výživné, ktoré odzrkadľuje potreby maloletého s ohľadom na možnosti a schopnosti otca.

16. Matka maloletého na pojednávaní dňa 12.08.2020 žiadala na čas do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva zveriť maloletého do jej osobnej starostlivosti a zotrvala na svojom návrhu na určenie výživného na maloletého vo výške 250,-Eur mesačne. Výživné na maloletého matka žiadala priznať späť od 01.06.2019, t.j. odo dňa, kedy bola donútená opustiť spoločnú domácnosť pre násilné správanie otca maloletého, z dôvodu, že náklady na maloletého sú vzhľadom na jeho nepriaznivý zdravotný stav vysoké a ona si nevie zabezpečiť príjem, pretože maloletý je v domácej starostlivosti a má individuálny študijný plán. Zároveň dúfala, že konanie o rozvod manželstva sa skončí a tiež dúfala, že otec maloletého bude, tak ako sľúbil, uhrádzať výdavky na elektrickú energiu v rodinnom dome v Prenčove, v ktorom s maloletým býva. Z výsluchu matky súd zistil, keďže maloletý trpí genetickou poruchou Ehlers - Danlonsov syndróm, ako aj ochorením nazvaným IgG4 asociovaná nemoc, s čím sú spojené aj ďalšie jeho zdravotné komplikácie. Pravidelne navštevujeme špecializované ambulancie, a to jednak ortopéda, imunológa, nefrológa, reumatológa, urológa, a to väčšinou v Banskej Bystrici, s čím jej vznikajú výdavky na pohonné hmoty okolo 150,-Eur mesačne. Ďalej má výdavky na lieky, ktoré maloletý pravidelne užíva vo výške cca 50,-Eur mesačne, na ortopedické pomôcky, na ktoré 2 krát do roka dopláca sumu 16,60 Eur, ďalej na kúpeľnú liečbu, ktorú maloletý absolvuje raz ročne, a to kúpeľný poplatok v sume 50,-Eur a výdavky na pohonné hmoty vo výške cca 500,-Eur. Matka maloletého tiež poukázala na zvýšené výdavky v súvislosti s bezlaktózovou diétou maloletého vo výške cca 200,-Eur mesačne a na zvýšenú hygienu maloletého kvôli inkontinencii, okrem výdavkov na plienky, ktoré prepláca zdravotná poisťovňa. Maloletý navštevuje základnú umeleckú školu a matka uhrádza poplatok za online vyučovanie vo výške 10,-Eur mesačne. Z výsluchu súd zistil, že matka maloletého v akademickom roku 2020/2021 pokračuje v externej forme štúdia na Pedagogickej fakulte

Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, v študijnom programe špeciálna pedagogika a pedagogika osôb s poruchami učenia a bude uhrádzať školné vo výške 500,-Eur za akademický rok. Jej príjmom je prídavok na maloletého v sume 24,95 Eur a príspevok na dopravu pre maloletého v sume 35,11 Eur mesačne. Ďalším príjmom pre maloletého je len výživné, ktoré platí otec v zmysle neodkladného opatrenia, ktoré nariadil tento súd. Matka požiadala o poskytnutie dávky v hmotnej núdzi, ktorá jej bola zamietnutá, keďže žije v spoločnej domácnosti s dospelým ťažko postihnutým synom, ktorý poberá invalidný dôchodok vo výške 204,-Eur, čiže všetci traja sa považujú za spoločne posudzované osoby a z tohto dôvodu jej nevznikol nárok na dávku v hmotnej núdzi. Zároveň požiadala o príspevok na opatrovanie pre maloletého vzhľadom na jeho nepriaznivý zdravotný stav, ktorý jej tiež nebol priznaný, avšak proti uvedenému rozhodnutiu podala odvolanie. Otec maloletého na výživu maloletého nad rámec súdom určeného výživného vo výške 100,-Eur neprispieva. Styk otca s maloletým podľa nariadeného neodkladného opatrenia sa nerealizuje, pretože maloletý sa otca bojí a kvôli tomu maloletý navštevuje aj detskú psychologičku.

17. Z výsluchu otca maloletého súd zistil, že žije v spoločnej domácnosti už len so svojim dospelým synom z prvého manželstva, ktorý je nezamestnaný a bez akéhokoľvek príjmu, a na chode spoločnej domácnosti sa finančne nepodieľa. Jeho otec F. X. dňa XX.XX.XXXX zomrel, o čom súdu predložil úmrtný list (č.l. 309), preto už nebude poberať opatrovateľský príspevok vo výške 215,18 Eur. K jeho aktuálnom príjmovom pomerom uviedol, že okrem výsluhového dôchodku vo výške 385,41 Eur má ešte príjem z podnikania. Podľa daňového priznania za rok 2019 mal čistý príjem z podnikania po zarátaní daňového bonusu vo výške 227,28 Eur mesačne. Pokiaľ ide o príjmy z podnikania v roku 2020, tie od začiatku roka poklesli v dôsledku pandémie koronavírusu, a keďže bol i vzhľadom na nízke príjmy povinný platiť odvody do sociálnej, zdravotnej poisťovne, bol v rámci hospodárenia v mínuse, vzhľadom na čo poberá kompenzačnú dávku pri poklese tržieb, ktorá je zo strany štátu vyplácaná podnikateľom, a ktorá sa posudzuje pre každý mesiac samostatne. Naposledy dostal dávku vo výške 180,-Eur a pár mesiacov dozadu poberal túto dávku vo výške 420,-Eur. Ďalej má príjem z podnikania, ktorý nevie presne vyčíslieť, avšak jeho aktuálny príjem spolu s touto dávkou 180,-Eur predstavuje okolo tých 600,-Eur mesačne. Pri určení výživného na maloletého žiadal zohľadniť všetky jeho výdavky, a ako aj to, že bol rozhodnutím tunajšieho súdu zaviazaný prispievať na manželku výživným vo výške 50,-Eur mesačne, v konaní vedenom pod sp. zn.: 5Pc/6/2020, ktoré žiadal pripojiť. Zároveň žiadal, aby pri posudzovaní výšky výživného na maloleté dieťa bolo zohľadnené, že uhrádza výdavky na navrhovateľku v rodinnom dome v F., a to poplatok za dodávku a distribúciu elektriny v sume 185,-Eur mesačne, o čom súdu predložil prehľad pohybov na účte v OTP banke. Matka maloletého neplatila poplatok za elektrinu za obdobie minulého roka, čím vznikol nedoplatok vo výške 1.896,-Eur, a preto má z tohto dôvodu aj zvýšený poplatok za elektrinu, v ktorom sú zahrnuté aj tieto nedoplatky. Tento poplatok uhrádza v záujme jeho chorého maloletého dieťaťa. Je presvedčený, že ak by prepísal elektrinu na matku maloletého, tieto poplatky by matka neplatila a určite by ju od elektriny odpojili.

18. Kolízny opatrovník na pojednávaní navrhol určiť výšku výživného na maloletého, ktorá bude zohľadňovať výdavky súvisiace so zdravotným stavom maloletého, ktorých výšku považuje za opodstatnenú. Navrhol jednoznačne rozlíšiť, čo je výživné na maloletého a čo sú ostatné výdavky. Vyjadril názor, že ak vznikne pochybnosť o tom, že matka nie je schopná postarať sa o maloletého a zabezpečiť odber elektrickej energie a úhrady s tým spojené, bude to potom riešené ako podnet ohľadne nestarostlivosti zo strany matky o maloletého.

19. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 5Pc/6/2020 súd zistil, že uznesením zo dňa 07.09.2020 sp. zn.:5Pc/6/2020-363 súd určil vyživovaciu povinnosť povinného z vyživovacej povinnosti P. F. X. na manželku X. X. vo výške 50,-Eur mesačne, počnúc dňom 01.09.2020, ktoré výživné je povinný posielat' vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám oprávnenej z vyživovacej povinnosti.

20. Podľa § 36 ods.1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

21. Podľa § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 4 prvá veta a ods. 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností

a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu výživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

22. Podľa § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

23. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

24. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

25. Matka maloletého v tomto konaní žiadala upraviť práva a povinnosti k maloletému na čas do rozvodu manželstva, i napriek tomu, že maloletý bol už neodkladným opatrením súdu dočasne zverený do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na jeho výživu vo výške 100,-Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky, počnúc ňom 13.06.2019. Matka žiadala určiť výživného na maloletého vo výške 250,-Eur mesačne, argumentujúc tým, že súdom určené výživné v sume 100,-Eur je príliš nízke a ona z dôvodu nepretržitej starostlivosti o maloletého nemá možnosť zvýšiť svoj príjem.

26. Súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach, keďže z dokazovania vyplynulo, že rodičia maloletého už nežijú v spoločnej domácnosti, a ani spoločne nezabezpečujú starostlivosť o maloletého. Bolo v záujme maloletého, aby bol zverený matke, v ktorej osobnej starostlivosti sa nachádza a je na ňu zvyknutý a v rámci sociálneho šetrenia neboli v starostlivosti matky zistené žiadne nedostatky.

27. Súd posudzoval dôvodnosť návrhu matky na určení výživného na maloletého v požadovanej výške. Z vykonaného dokazovania súdu nepochybne vyplynulo, že starostlivosť o maloletého je náročná nielen po fyzickej a psychickej stránke, ale aj z finančného hľadiska. Súd mal z predložených lekárskejších správ preukázaný dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav maloletého, ktorý si vyžaduje jednak odbornú zdravotnú starostlivosť, ako aj nepretržitú osobnú starostlivosť zo strany matky. Ako súdu vyplynulo z dokazovania, zvýšené výdavky na maloletého súvisia s pravidelným užívaním liekov, s absolvovaním odborných vyšetrení mimo miesta bydliska maloletého, jeho hospitalizáciami a kúpeľnou liečbou (výdavky na pohonné hmoty), so stravovaním maloletého v súvislosti z bezlaktózovou diétou, ako aj s používaním ortopedických pomôcok. Súd preto pri určení výšky výživného tieto skutočnosti zohľadňoval. Súd tiež bral do úvahy skutočnosť, že matka pre individuálny spôsob výučby maloletého (dôkaz na č.l. 278) zabezpečuje celodennú osobnú starostlivosť o maloletého, nepracuje a nemá žiaden príjem zo zárobkovej činnosti. Je len poberateľkou prídavku na dieťa v sume 24,95 Eur mesačne, príspevku na kompenzáciu ŽP vo výške 35,11 Eur a od otca maloletého poberá výživné na maloletého vo výške 100,-Eur mesačne a výživné na manželku vo výške 50,-Eur mesačne. Súd zároveň zohľadnil, že s matkou v spoločnej domácnosti žije aj jej dospelý syn z prvého manželstva, ktorý poberá invalidný dôchodok vo výške 204,10 Eur a príspevok na kompenzáciu ŽP vo výške 35,11 Eur.

28. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd potom dospel k záveru, že je dôvodné priznať vyššie výživné, než výživné stanovené neodkladným opatrením a určil výživné na maloletého v sume 180,-Eur mesačne a v prevyšujúcej časti návrh matky zamietol. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že výživné slúži na uspokojovanie odôvodnených potrieb dieťaťa, a nie je náhradou za príjem rodiča, ktorý z objektívnych dôvodov nemôže pracovať, ani náhradou za sociálne príspevky, na ktoré by mal rodič nárok v súvislosti so starostlivosťou o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom.

29. Súd po preskúmaní príjmových pomerov otca a pri zohľadnení jeho preukázaných výdavkov dospel k záveru, že je v schopnostiach a možnostiach otca platiť výživné na maloletého v určenej výške. Súd sa nestotožnil s návrhom otca na zníženie výživného na sumu 60,-Eur mesačne z dôvodu, že okrem súdom určeného výživného vo výške 100,-Eur uhrádzal výdavky maloletého a matky spojené s bývaním v rodinnom dome za obdobie posledných 6 mesiacov v sume 3 379,-Eur. Ako už súd uviedol,

výživné v prvom rade slúži na uspokojovanie potrieb dieťaťa a má prednosť pre inými výdavkami rodičov. Skutočnosť, že otec maloletého uhrádza poplatok za odber elektrickej energie v rodinnom dome, v ktorom matka s maloletým býva, a takouto formou sa tiež podieľa na starostlivosti o maloletého, súd však pri určení výšky výživného zohľadnil. Nie je bez významu ani skutočnosť, že v spoločnej domácnosti s otcom žije jeho dospelý syn z prvého manželstva, ktorý sa nepodieľa na výdavkoch na bývanie a domácnosť, z dôvodu, že je nezamestnaný a nemá žiaden príjem, hoci ukončením stredoškolského štúdia získal schopnosť sám sa živiť.

30. Súd priznal výživné na maloletého vo výške 180,-Eur počnúc dňom podania návrhu, t.j. dňom 20.05.2020, pretože dospel k záveru, že nie sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by mal v zmysle § 77 ods. 1 Zákona o rodine priznať zvýšené výživné späťne odo dňa 01.06.2019 na základe návrhu matky. Matka odôvodňovala svoj návrh na spätné priznanie odo dňa 01.06.2019, t.j. od času, kedy opustila s maloletým spoločnú domácnosť pre násilné správanie otca maloletého, z dôvodu, že náklady na maloletého sú vzhľadom na jeho nepriaznivý zdravotný stav vysoké a ona si nevie zabezpečiť príjem, pretože maloletý je v domácej starostlivosti a má individuálny študijný plán a tiež dúfala, že otec maloletého bude, tak ako sľúbil, uhrádzať výdavky na elektrickú energiu v rodinnom dome v F., v ktorom s maloletým býva. Podľa názoru súdu nič nebránilo matke podať jednak odvolanie voči nariadenému neodkladnému opatreniu, ktorým súd uznesením č.k.: 26P/70/2019-28 zo dňa 21.06.2019 dočasne zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky a otcovi maloletého uložil povinnosť prispievať na jeho výživu vo výške 100,-Eur mesačne, vždy do 5. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého, počnúc dňom 13.06.2019 (v ktorom konaní tiež žiadala výživné na maloletého vo výške 250,-Eur) alebo tiež podať návrh na trvalú úpravu práv a povinností k maloletému na čas do rozvodu manželstva a žiadať výživné vo výške 250,-Eur na maloletého už skôr resp. potom, čo zistila, že súdom dočasne určené výživné nepostačuje na pokrytie výdavkov na maloletého. V súvislosti s týmto potom argumentácia matky, že otec maloletého sľúbil, že bude uhrádzať výdavky na elektrickú energiu v rodinnom dome v F., v ktorom s maloletým býva neobstojí, navyše ak z predložených dôkazov (na č.l. 135 a 136) vyplýva, že otec tieto náklady uhrádzal, resp. doplatil aj vzniknutý nedoplatok na platbách za dodávku elektriny.

31. Zameškané výživné za obdobie od 20.05.2020 do 31.10.2020 vo výške 431,-Eur, po zaokrúhlení sumy 430,96 Eur ((výživné za mesiac máj 2020 v sume 30,96 Eur t.j. 80 (výživné) : 31 (počet dní v mesiaci máj) x 12 (počet dní od 20.5.2020 do 31.5.2020), plus výživné za obdobie mesiacov 6/2020-10/2020 v sume 400,-Eur (5 x 80)) súd otcovi povolil splácať v 10 - tich splátkach vo výške 43,10 Eur spolu s bežným výživným s tým, že nesplnenie čo i len jednej splátky alebo jej časti riadne a včas, má za následok splatnosť celého plnenia. Súd pri výpočte dlžného výživného za dané obdobie ustálil sumu zameškaného výživného za jednotlivý mesiac vo výške 80,-Eur, keďže mal preukázané, otec maloletého mesačne prispieval za rozhodné obdobie na maloletého dočasne určeným výživným vo výške 100,-Eur.

32. Súd zároveň zrušil neodkladné opatrenie, ktoré bolo nariadené uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn.: 26P/70/2019-28 zo dňa 21.06.2019, a ktorým boli dočasne upravené práva a povinnosti k maloletému do právoplatného rozhodnutia v konaní o rozvod manželstva a úprave pomerov manželov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 24P/18/2019, keďže rozhodnutím v tomto konaní trvalo upravil výkon práv a povinností k maloletému do času právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 24P/18/2019.

33. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 z.č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania, ani žiaden z účastníkov náhradu trov konania nežiadal priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Žiar nad Hronom, písomne v troch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Pokiaľ sa oprávnená osoba účinne vzdala odvolania, odvolanie už nemôže neskôr podať. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie. Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP).